Մանզումէի ԷՖԷՆԴԱՐ սէնէտէ 300 նիւսխէ վէ-
բիկպ՝ սէնէվի գըյմէ-
թի իսթանպոլ իչին 250
ղրշ. վէ ալթը այլըք 125
ղրշ. վէ թաշրալար իչին
բօսթա բարասը էչինէ
օլարագ՝ սէնէվի գըյմէ-
թի սաղ ագմէ 250 վէ
ալթը այլըք տախի 125
ղրշ. տուր։
Վէ պէհէր նիւսխէսի
40 բարաբա սաթըլըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՈՒՆԱՏԻ

Իրանաթբեն պէհէր սաթը-
ըք իչին ալթընճի ատ ֆիա 3
էքինճի ատ ֆիա 2՝ վէ ու-
չունճու վէ սայիր ատ ֆիա-
լար իչին 1 էր ղրշ։ Իրան սը-
բարանա գանուլմասան ի-
լանըն սաթ ըրը 5 ղրշտուր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ
Գալաթասարայ թէնճէ մպիհ
բազարբաշը վագը Ն՝ 29
Իսմի իսանբուլ կարա-
պէտ 8՝ Ֆանտասան խամ-
նէ կէօնաէրիլէճէք աիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՍՈՒԻՍ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐՏԱ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԲԷՔՄԷԶ

Մէգքիւր գումբանեանքն իսթանպոլ-
տաքի ատէնթօլարը՝ դարա՝ տէնիզ վէ չայ
իւզէրինէ մալէր սիքուրթա թուրթմաեա
բուխսաթլարը վար տըր։

Պու պապակ թաֆսիլի մալիումաթ ալ-
մագ իսթէէնլէրին՝ սահիպի իմզալարա
միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

ՀԷՐՄԱՆ ՀԷԼՊԻՆԿ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԲԷՔՄԷԶ
ՃԷՆԷրալ Ատէնթօ Ատէնթօ
Գարանթինա սոգ՝ Ն՝ 2 Պաղչէ գաբու
Իսթանպոլ

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Rochechouart, N° 7.

18՝2 ՍԷՆԷՏԻՍԻՆ ԼՕՆՏՐԱՅԻ ԲԻՒՇԱՏ
ՕԼՈՒՆԱՆ ԱՍԷՐԻՒԻ ՈՒՄՈՒՄԻՏԻ
ՄԻԻՔԵՆԱՖԱԹ ՍԻՆՋ ԻԹՄԻՆ

Օ ՏԸ ՄԷԼԻՍ ՏԷ ԳԱՐՄ

Մէգքիւր մուալիճէ՝ տամլաեա՝ քէօթ-
ըիւմիսկ՝ տէնիզ խասթալըղընա՝ գօլէրու-
եա՝ պուղուեա՝ պաեըլմա՝ հալմըզլըղա
սանճըեա վէ սայիր խասթալըղլարա ղար-
շը պիրէպիր տիր։

ՊՕԱՅԵԷ

ՏԷ ԳԱՐՄԸՆ պիրիճէք խալէֆի

Բարբա՝ 14՝ Թարան սողաղը

Պաշլըճա մաղազալարտա տէբօպիթօսու-
վար։

Պէրլինճի Դ-ռէ-ֆոռ՝ Հ-վըր Է-ղբ-ուլ-ինոռ-

1868

EAU DES FEES

Օ ՏԷ ՖԷ

1867 Լքզբօզիսիօնունտա եալնըզ տօք-
թօր ՄՕՐԷԼԻՆ ուսուլի իւղրէ թէրթիպ է-
տիլմիշ օլան մէգքիւր Օ ՏԷ ՖԷ թապէ օ-
լունան սու դապուլ օլունմուշ տուր։

Մէգքիւր սու՝ սաղալ վէ սաչլարը պո-
եարտաղ մէսէլէսինի դաթի սուրթաք
հալա խլէմիշ տիր։ Սահիհէն տիկէպիլիրիզ
քի՝ էհլի քիմիաար՝ սաղալ վէ սաչլարըն
պոեանմասը իչին տունտան պիրտէ պիր
ճէյ լճատա խէմէպիր։ Մէգքիւր սու՝ սաղ վէ
սաղալ պոեամադ իչին հէր կիւն էհալիսկ
վերիմէքտէ օլան ֆէնա վէ հաթթա զարարը
մուալիճէլէրէ սալա պէնդիմէզ։ Գուլ-
լանմասը տախի դօլայ տըր՝ չէօյլէ քի՝ պիր
ատամ՝ մէգքիւր Օ ՏԷ ՖԷ սուեու իլէ քէն-
տու սաղ վէ սաղալրընը քէնտիսի պոեալա-
պիլիր։

ՄԱՏԱՄ ՍԱՌԱ ՖԷԼԻՔՍ

Մէգքիւր թէհայեիւրէ չատան սուեու
էհալի իչինտէ եայմըշ տըր։

Ո-հոռ-ֆ Դրէեզ՝ 43 Բրէչ սողաղը

Քէզա պուլունուր Բարիսին վէ Ֆրանսա
էեալէթլէրինտէքի վէ մէմալիքի էճնէպպէ
պաշլըճա բէյրուքլր վէ լավանատանը մաղա-
ալարընտա։

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ԵԱՆԿԸՆ ԻԶԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՌԿԸՆԹԱՅԼ

	(Լիր. ինկ)
Ապել սերմայէ	2,000,000
Թարիխէ տէկին սերմայը իհթիեաթկէ Լ. Ս. 528 803	
Քեարտան արթըրըմըշ օլան 250,000	
Եանղըն չիւպէսինին եբլըղ իրատը	708,000

Իշ պու գումբանեա 1809 տա՝ եանի պունտան 62 սէնէ էվվել թէշքիլ օլունմուշ օլուպ՝ վէ քէնտի սերմայէսինտէն մաատէ քեարտան արթըրաբ-ղը պիւյիւք մէպլաղ իլէ տիւնեանքն էն պիւյիւք շիրքէթլէրին սըրասընա կէչմիշ տիր։

Կէրէք էհալինին քէնտի մնղազասընտա՝ վէ կէրէք իսթանպոլ վէ Գա-լաթա կիւմրիւքլէրինտէ պուլունան մալլէրի վէ կէրէք էվ՝ մաղազա վէ էպնէյի սայիրէ վէ էշեա՝ քէօյլէրտէ վէ եախսոտ չէհիր իչինտէ սիկուրթա ԻԹՄԷՔՉԻՆ ԻԼԸՆ ԻՏԷՐ։

Սիկուրթա ԹուԹմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթ ատա Դէորգ պէյ խանընտա Ն՝ 9՝ մէգքիւր գումբանեա Թարաֆընտան գուտրէթի քեամիլէսի պուլու-նան աճէնթի Մ՝ ՈՒԼԵԱՄ Ր՝ ՍՈՒԱՆԱ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ԷՎՐՕՊԱ ԻՍԹԻԳՐԱՋԱԹԸ ՊԻԼԵԹԼԷՐԻ

Պահճէ գաբու Լմթաա կէօմրիւկիւ ճատտէսի Նօ՝ 26 մաղազատա հէր նէ-վի իսթիզրաղ պիլէթլէրի վէ իբրամի-յէլի պիլէթլէր սաթըլըր վէ սաթըն ա-լընը՝ գուրօնլարը՝ վէ բիւեանդօսու իսապէթ խէնդլէրին պէտէլլէրի տախի չօգ մինասիպ պիր ֆիյաթ իլէ բսգօն-թօ օլունուր։

Սահիպի իմզա վատ իտէր մաղա-զայի մէգքիւրէ թէշրիֆ իտէն զաթլա-բա թաֆսիլի մալիումաթլար վիրմէյէ՝ պունտան մաատա ճէմի Լիվրօպա իս-թիգրազլարը՝ վէ պուրա շրմէնտաֆէ-րին պաշլանկըճընտան պէրու չէքիլէն քուրրալարը թէքմիլ ղազէթալարը մէվճուտ պուլունտուղունտան՝ վատ իտէր. եէնալէրինտէ պիլեթի պուլու-նան զաթլարա՝ հէր նէվի պիլեթլէ-րինին իլքինտէն պէրու չէքիլէն քուր-րալարընը մուայէնէ իթմէյէ՝ դիրա չօգ պիլեթլէր գաղանմըշ օլարագ՝ գա-զանաճագ իւմիտի իլէ էհալի եէտին-տէ հրֆզ օլունմագտա տըր։

1872 օգոստոս 24

Ղուկաս Ց՝ Երկանեան

Մէյեահաթ իթմէքնիյէթինտէ պու-լունտուղու ճիհէթլէ իլուլը ֆրէնկիներին 1 Յունիս բէնճէնպիհ կիւնիւնտէն ի-թիպարէն Պէյ օղլունտա Գապրիսթան սոգաղընտա 9 նիւմէրօլու Մ՝ Դասթ-բօնուն խանէսինտէ աթիտէքի էշեալար պիլ միւզայէտէ ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։

Գանաբէլէր՝ գօլթուգլու վէ սաի իսկէմլէլէր՝ գօնսօլ՝ ասմա սաաթ՝ այ-նա՝ եէրլի վէ ինկիլիզ խալըսը՝ սօֆրա թագըմը՝ պիլյօրլար՝ բէրտէ՝ բիանո՝ միւսէննա թասվիրլէր՝ Զին վէ ճարօն ֆարֆուրիլէրի՝ էնվայի ալէա շարապ՝ պիր գաշ արապալար՝ արապա պար-կիրլէրի վէ պիր կիւզել քիհլան աթ։

Պու կիւնտէն իլ՝ իպարէն մէգքիւր էշեալարընը իշթիրասընա թալիպ օլան-լար՝ խանէյի մէզպուրէ գապուլ օլու-նաճագլար տըր սապահընը ալաֆրանկա սաաթ օնտան ալնշամընը 5 ինէ գատար։

Ժ՝ ՏԸ ԳԱՍԹՐՕ

ԳԱՏԸՆ ՀԷՐԻՄ

Գատ՝ ն վէ չօճուգ հէքիմի մատամ վանթիր՝ Ֆրանսատան ավտէթ ի-ալիպ՝ Պէյ օղլուտա տօղրու եօլտա էր-մէնի քիլիսէսի դարշըսընտա՝ 223 նիւ-մէրօլու խանէտէ իգամէթ իյլէմէքտէ օլտուղունու՝ միւշթէրիլէրինէ պիլտի-րիր։

Տէրսատէթ տուխան ՐԷՀի իտա-ըէսինին հէր պիր իգթիզա խանէ մա-հալէրինճէ մէմուր վէ հատէմէլէրի նասլ վէ թային օլունմուշ օլտուղուն-տան պունտան պէօյլէ իտարէյի մէզ-քիւրէյէ մէմուրիյէթ թալէպի իչուն կէլուպ նաֆիլէ եօրկունլուգ՝ չէքմէմէ-լէրինէ տայիր ճիւմլէյէ իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Րէժի իտարէսինտէն ճիւմլէյէ իլան օլունուր։

Շէօյլէ քի իտարէյի մէզքիւր թա-բաֆընտան վիրիլուպ տիքքեանլար-տա ֆիրուխթ օլունան թիւթիւնլէրտէն մաատա հէր գանղի ճինս թիւթիւն-տէն մաթլուպ իտէն օլաբրսա Գալաթա-ատա վօյվոտա իթթիսալինտէ պուլու-նան Գաֆֆեան խանընա կէլէրէք մաթլուպ իյլէմէսի վէ սրֆարըշը պու-լունան ճինս թիւթիւնտէն մախսուսէն նաբաբըրըլըպ վիրիլէճէկի կիպի էղհէր ճիհէթ օլ զաթ մէմուն իտիլէճէք տըր։

Ցավա վէ մուհաքէմէյէ միւթէալիք խուսուսաթընը բույէթինի պիլ վէքա-լէ իճրա իթմէք վէ նիզամի տայիրէ-սինտէ բբօթէսթօ վէ սէքվէսթրօ վէ խսթիտա թանզիմ իթմէք իչին Գամանթօ խանընտա 21 նիւմէրօյ օտա մահէլլի մախսուս քիչատ օլունտուղունտան հէր քէսի խօշնուտ խտէճէք սուրէթտէ իշլէրինին թէսվիյէ իտիլէճէկի վէ հէր կիւն սաաթ ալթընյա գատար ա-չէգ պուլունաճաղը իլան օլունուր։

Թունա վիլայէթինին աշարը զէխա-յիրի՝ մահէլլինտէ ֆիրուխթ օլուն-մագտա օլտուղունտան՝ իշթիրասընա հէր քիմ թալիպ իսէ՝ խազինէյի ճէ-լիլէյէ միւրաճաաթ իթմէկիպ՝ վագ-թիյլէ տօղրուտան տօղրուեա՝ վիլա-յէթէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օ-լունուր։

ՆՈՐ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆ ԵՒ ԵՐԱՋԱՀԱՆ

ԸՍՏ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

Արաբերէն հին ձեռագրէ թարգ-մանուած և չորս հատորի բաժնուած։

Առաջին հատորը մամլէն ելած է Ա որուն մէջ պարունակին հետաքրքրու-թեան արժանի շատ մը օգտակարու-թիւններ գլխաւորաբար մարդկային արեանյատկութեանն ու զօրութեանը վրայ բացատրութիւններ, առուտուրի մէջ զէն չընելու և միշտ շահելու գաղա-նիքներ և այլն։

Կը ծախուի Հայ գրավաճառաց քով և կամուջի գլխուն պարագան։ Գին 4 ղշ. կեդրոնատեղին է Ֆրէնկեան գրա-տուն Մէրճան փողոց թիւ 67։

ՇԱՏԱԽՕՏ

ՄԱՓՐԻՉԸ

ԿՈՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՆ

ՅԵՐԿՈՒՍ ԱՐԱԲ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տ. Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

Կը ծախուի ամէն Հայ գրավաճա-ռաց քով զին 100 փարայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԻԱՐՊԷԲԻՐՏԷՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Տիւնքի կիւն չու աթիտէքի թէլէկրաֆը ախզ եթմիշիզ տիր։ Մէզքիւր թէլէկրաֆքն եաղբսը Ֆրանսզճա, Ֆագաթ իպարէսի էրմէնիճէ օլտուղունտան, պազը լուղէթլէրտէն մանէա չէգարբլամէշ տբր։

«Մեր գոյված վարժարանին փոխարինակելու (՝.) վանահօր և վիճակայնոց հաճութեամբ նոյն վանուց մէջ Տիգրանեան սրբազանը գիշերօթիկ ճեմարանի մը շինութեան ձեռնարկած է. շատ ջանքով բաւական շինութիւնք եղան, առանց վան ոչ ալ սուտ. հիմայ, Տիգրանակերտու առաջնորդի թելադրութեամբ ոմանք ուսումնատեաց, արգիլեցին շինութիւնը։ Տիգրանեանն ալ յուսահատած Պոլիս ուղևորիլը յայտնեց զոր արգիլեցինք, ժամ յառաջ շինութեան շարունակութեանը. Տիգրանեանին հեռագրով հրաման և ծախսը մեզնէ էմրիսամի. որպէսզի. եղած ջանքը գոյված վարժարանի ծախուցը պէս չշնչանայ, ընթացքը (՝.) փոստայով կը գրուի, 20 բառ թահուտիէ մինակ պատրիարքարանին »։

Հայրենասէր ընկերութիւն

Խարպուղ 1 սեպտեմբեր 72

. . . Խմբագիր,

Գաւառաց մէջ տեղի ունեցած դառնադառն հարստահարութեանց թէև հեղինակ են անօրէն և անխիղճ կառավարիչք, սակայն մասամբ իւիք տեղացոց ագիտութիւնն ալ համարձակութիւն կուտայ անոնց՝ իրենց արարքը բացէ ի բաց գործելու, տգէտ ժողովուրդը անչէտ իւր իրաւանց, անկարող է զանոնք պաշտպանել, հետևաբար միշտ կը հեծէ և պիտի հեծէ բռնութեան լուծին ներքև։ Գաւառացոյն՝ իւր իրաւունքը և զայն պաշտպանելու եղանակը ուսուցանելու համար զայն լուսաւորելու է, միայն լուսաւորութեամբ կը ջնջուի բռնութիւնը, և կազատի գաւառացի ազգայինը։

Զգաւառացիս լուսաւորելու պաշտօնը ստանձնեցին բաղում Պոլսական ընկերութիւնք, որոց մին և նշանաւորն է Ս. Վարդանեան ազգօգուտ և բարենպատակ ընկերութիւնը, որոյ անդամոց անուանքը կը գտնուի ատ Ա. Բ. Դ. ի կարգաւ,

Բիւզանդ	էֆ.	Իւզաբէրեան
Թէվֆիք	»	Թէվֆիքեան
Գերան	»	Գրիգորեան
Կարապետ	»	Գաբամաճեան
Միքայէլ	»	Իւզաբեկեան
Յակոբ	»	Աստուածատուրեան
Յարութիւն	»	Բաբաղեան
Յովհաննէս	»	Թէվֆիքեան
Յ. Յ.	»	Յովակիմեան
Պետրոս	»	Քարակէօղեան (դաղաղ)
Ռուբէն	»	Գրիգորեան նախագահ և դանձապետ ընկերութ.
Ռուբէն	»	Քէմհաճեան ատենապետ
Սիմոնիկ	»	Մանիկեան
Ստեփան	»	Զալուքճեան
Տիգրան	»	Զալուքճեան

Այս ազգասէր և ազնիւ անձինք ծանր պաշտօն մը յանձն առին, այն է ուսումն տարածել գաւառացի Հայոց մէջ, և իրենց գործոց սկիզբն ըրին Հաճընէն, ուստի ըրկեցին հոն վարժապետ, բազմաթիւ գրքեանք ևն. ևն. վերջապէս բան մը չի խնայեցին, իրենց ջանիւք և տնօրէնութեամբ Ս. Վարդանեան և Ս. Վարդուհեան երկսեռ վարժարանը բացուեցաւ ի Հաճըն, որ մէկ տարիէն աւելի է կը շարունակէ անյուսալի յառաջադիմութեամբ, անխոնջ ջանիւք ազգասէր անդամոց ընկերութեանս, որ ի յառաջադիմութիւն վարժարանաց, շատ զոհողութիւն և ծանր ծախքեր յանձն առին սիրով։ Սակաւաթիւ են թէև ընկերութեան անդամք, բայց իւրեանց ազգասիրական զգացմունքք մեծ են և բաւական՝ մեծամեծս գործելու, հետևաբար ժամանակը և պատմութիւնը արժանաւորապէս պիտի պատկեն այդ անձնուէր էֆէնտիները։

Հրաւէր կը կարդամ ազգայնոց որ զանազանաբաժանորդագրեցին այս ընկերութեան, զի սորա նպատակը նուիրական է, և այսպիսի գործի մը, այն է գաւառացոց լուսաւորութեանը մասնակցիլ ամէն Հայու պարտքն է։

Պարագ մը ունի սոյն ընկերութիւնը, այն է մատուցանել իւր խորին շնորհակալութիւնքը այն ազգասէր և ազնիւ անձանց որք իւր հաստատած վարժարանաց նուէրք՝ գիրք և լրագիր տուին և կուտան, փափաքելի էր որ ազգայինք ձեռնտու լինէին այս նպատակին գործադրութեանը և զայն գործադրող անձնուիրաց։

* * *

Ա Զ Դ

Թաղիս Հայկանոյշ աղջկանց վարժարանի աշակերտուհեաց ձեռագործաց վիճակահանութիւնը որչափ որ օգուտ. վերջն նշանակուած է կատարել տոմսակաց վերայ, սակայն ի հարկին կը պարտիմք ծանուցանել թէ մինչև սեպտ. վերջ երկարաձգել ստիպուած ենք դեռ ևս 1000 տոմսակէն 3–4 հարիւր չծախուած ըլլալուն։

4 սեպտեմբեր 1872 Գանձապետ

ի Թաղ. խորհուրդ Թաղ. Սնտուկին

Եէնի–գաբու Մ. Քրիս Ռնճեան

ԽԱՐԻՃԻՑԻ

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ

Լոյտ տբ Բէյթ ղազէթասբնէն, Պերլինտէն էճիեէթէ շաեան պիր մահէլտէն ալտբղբ մալիւմաթլա պէեան իյլէտիկինէ նէզարէն, պու կիւնքի կիւն հէր նէ գատար Ալմանեա վէ Ռուսիա միանէսինտէ սուրէթի զահիրէտէ տօսթլուգ հիւքմ իթմէքտէ իսէ տէ, տիբլօմաթ վէ ըէամի տայիրէլէրինտէ ումումէն չու էֆքեարտա տբրլար. քի մէզքիւր իւքի մէմալիք միանէսինտէ մութլագա մուհարէպէ վուգու պուլաճագ վէ զաթէն, մէզքիւր մուհարէպէ իչին լազըմ կէլէն հազբրլբգլար կէօրիւլմիւշ տիւր։ Սարայ իլէ էյի իւնսիյէթի պուլունան վէ չօգ տէֆա Մ. տբ Պիզմարգքն խանէսինտէ միսաֆիր գալան պիր զաթ, Շարգա վագբ օլան ուղուն պիր եօլճուլուղունտան, պու կիւնլէրտէ Պէրլինէ ավտէթ իթմիշ օլուպ, պու տէֆա բբրէնսին եավէրի հարպլէրինտէն պիրիսինէ բասթ կէլտիյինտէ, արթբգ պունտան պէօյլէ մէմալիքինին սուլհ ու սալահ եիւզիւ կէօրէճէյի հագգընտա իզհարբ խօշնուտիեէթ իյլէր։ Սուլհ ու սալահ եիւզիւ մի կէօրէճէյիզ, տէր եավէրի հարպ, կիւթ տէ, օֆիչեալ եէթիշտիրմէեէ մախսուս օլան մէքթէպլէրիմիզի պիր կէօղտէն կէչիր, վէ պագ քի օֆիչեալլար, նէ տէրէճէ ճահտ ու միւտավէմէթլէ Ռուս լիսանընբը, վէ Սէն Բէթբրսպուրկուն էրքեանը հարպ խարիթալարընբ էօյրէնմէքտէ վէ հիւքիւմէթին մախսուս էմրի իլէ, մէզքիւր խարիթալարընբ սուրէթինի նէ տէրէճէ տիգգաթլէ չբգարմագտա տբրլար։ Մէզքիւր Մաճար դաղէթասընբն մուխպիրի, սայիր օֆիչեալլարտան վէ սարայընբ մուաղղամ մէմուրլարբ թարաֆընտան պու կիպի սայիր պիր թագբմ ճէվապլար ախզ էյլէմիշ տիր։ Լոյտ տբ Բէյթ տէր քի շուրասբ տիգգաթ օլունաճագ պիր չէյ տիր քի Բարա հիւքիւմէթի, Ալմանեատա ճիզվիթլէրին մուավէնէթի իլէ պազբ խուսուսի մէյլիեաթբ եէնիտէն ճանլաթմագ իչին էլինտէն կէլէնի տիրիզ իթմէտիյի հալտէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի իսէ, Ռօմա իլէ պարբշմագ իչին մուխապէրաթա կիրիշմիշ տիր։

Շուրասբ տախի տիգգաթա շաեան տբր քի Մինիխտէ բարա թարաֆտա. բանընտան միւրէքքէպ պիր գապինէթօ թէշքիլ օլունմագ իւզրէ օլտուղու հալտէ, Տբրէզտտէ սարայ թագբմբ, վէ ասբլզատէկեան, Ալմանեանընբ պիրլիյինէ խասիմ օլան պիր ֆբրգաեա էօն աեագ օլմագտա վէ Տարմբսթատտա ճիզվիթլէրէ գարշբ գապուլ օլունան գանուն պատթալ հիւքմիւնէ կէչմիշ տիր։ Պու կիպի ունսուրլար պիրլէշտիքլէրինտէ, մուհարէպէ վագթի Ալմանեա իչին թէհլիքէ օլապիլիրլէր։ Սէն Բէթբրսպուրկտան, Վիէննանընբն Նէօ Ֆբրէյ Բբրէս զաղէթասընա վարիտ օլան խապէրլէր տախի, Բէսթէր Լոյտընբն ալտբղբ խապէրլէր կիպի էյի տէյիլ տիրլէր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի, տէր, մէզքիւր Վիէննա զաղէթասընընն մուխպիրի, իւք էվվէլ, Պէրլին միւլգաթընտա հազբր պուլունմաեա մէյեալ տէյի իսի։ Ավսթրիա–Մաճար, սայիր տէվլէթլէրտէն զիեատէ, Ռուսիանընբն, իսթանպօլ հագգընտա օլան նիեէթլէրինին իճրասընա էնկէլ օլմագտասբբ. շու տախի սահիհ տիր քի իմբէրաթօր Ալէքսանտր, տէյիլ եալընընզ Պէրլինէ կիթմէէ, հաթթա, Վիէննա էքսբօզիսիօնունու սէյր ու թէմաշա իյլէմէյէ բազի օլտուղունտա պիր ազ թէրէտտիւտ կէօսթէրմիշ տիր։ Նիու Բբրէս զաղէթասընընն մուխպիրինին էֆքեարընճա, Ռուսիանընբ էօթէտէն պէրու էճատատան գալմա բօլիթիգասընտա կէօրիւլէն մէզքիւր թէպէտտիւլաթ, Ռուսիա հիւքիւմէթինին, իսթանպօլ հագգընտա օլան նիեէթ ու էֆքեարլարընտան վազ կէչմիշ օլմասընա պիր տէլիլ օլմաեբզ, իլլա, շարգ մէսէլէսի հագգընտա հիչ պիր շէյ եաբբլամազ օլտուղունու ֆարգ ու ֆէհմ իթմէքտէ օլմասընբ կէօսթէրիր։ Կէչէնլէրտէ Կազէթ աբ լա Պուրս զազէթասբ, Ռուսիա իմբէրաթօրունա խիթապէն «Տէր արքայ, ճէսարէթ իթ, ճէսարէթ իթ» տէյի պազբրտբ իսէ տէ, հիւքիւմէթ էօյլէ զանն իթմէքտէ տիր քի պու «ճէսարէթ իթ» լուղէթլէրինին արգասընտան, Սբլավլբգ բուհունու եայմագ իսթէյէն ֆբրդա իլէ իսթիլալ եարտբմա կէլէճէքլէր տիր տէյի, պունուն իչին, պունլար իլէ ուղրաշմագ իսթէմէմէքտէ տիր։ Շիմտիքի հալ, Ռուսիա հիւքիւմէթի, իլէրուտէ վուգու պուլապիլիր մուհարէպէլէրէ գարշբ քէնտույի մուհաֆազա իթմէքտէ տիր։ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթանընն ճէնուպի շարգ դբթասընտա վագբ օլան սինօրլարընն մուհաֆազասբ իչին բօտօլիքտէ պիր թագբմ գալէա ինչա օլունմագտա տբր։ Շու սահիհ կէօրիւնիւր քի Մօսքուատա քիՍլավլբգ թարաֆտարլարբ, հիչ պիր խուսուստա իքինճի Ալէքսանտրբեա կիւվէնէմէեէճէքլէր, պիր իւչիւնճիւ Ալէքսանտբր, քէնտի նիեէթ ու էֆքեարլարընընն թարաֆընը թուլթաճագ թուլթմաեաճագ մը, պուրասընը իսթիգպալ կէօսթէրէճէք տիր։ Վէյլիի ահտրն Սբլավլբգ հագգընտա հիւսնի թէվէճճիւհի վար տբր, ֆագաթ, սայիր վէլիի ահտլար կիպի, օլապիլիր քի իմբէրաթօր օլտուղունտա թէպտիլ էֆքեար իթսին։

ՄՕՐՄՕՆԼԱՐ

Մօրմոնլար, հալեա Լվբօպատան պիր չօգ ատամ աեարտբգ, Թուզլու կէօլ չէհրինէ կէօթիւրմէքտէ տիրլէր, նասբլ քի պու տէֆա, Մինէզօթա նամ վաբօր, տէրունինտէ 850 եօլճու պուլունտուղու հալտէ, Լիվբրբուլտան եօլա չբգմբշ տբր, մէրգուման եօլճուլարտան 600 նէֆէրի, շէհրի մէզքիւրէ կիթմէքտէ տիր։ Պու եէնի Մօրմոնլարընն եարբսբ Ըսգանտինավ, վէ եարբսբ տախի ինկիլթէրրալբ վէ Ըսգօչիալբ տբր։ Պունլար Նիու Եօրգա վասբլ օլտուգլարընտա Պբրիկամ Եուանկուն պիր մէմուրու թարաֆընտան գապուլ օլունուպ, վէ պիր գաչ կիւն բահաթ իթտիքտէն սոնրա, Թուզլու կէօլ չէհրընէ կիթմէք իւզրէ եօլա չբգաճագլար տբր։ Պիր չօգ գարբբ վէ գօճա ալմագ արզուսի իլէ մէզքիւր եօլճուլուղա չբգբշանլարընն իչինտէ 81 եաշընտա պիր կինճ ֆէլէֆէնլբ իլէ պիրտէ, 82 եաշընտա կինճ պիր էբբ պուլունմագտա տբր։

ՔԷՐՉ ՊՕՂԱԶԼԱՐԸ

Ալտբղբմբզ մալիւմաթա նէզարէն, տէր Ասթէրն Պիւտճէթ զազէթասբ, Ազօֆ տէնիզի պօղազբ աղզընտա վագբ օլան քէրչ գալէսասընբ, պիրինճի տէրէճէտէ գալէաեա Թահվիլ իթմէք իչին հազբրլբգ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Մէզքիւր գալէաեա 15 միլեօն բուպլի մէսարիֆ կիթմիշ օլտուղու հալտէ, թօփ ճիհէթի իլէ չու սօն վագբթլարտա պէօյիւք թէգատիւմ իճրա իտիլմիշ օլտուղունտան, մէզքիւր գալէա պիր իչէ եարամամագտա տբր, ֆագաթ, ազ պիր մէսարիֆ իլէ, իսթէնիլէն հալէ վազ օլունապիլիր։

Պէօյիւք կէմիլէր տախի իշլեթէպիլսին իչին, քէրչ պօղազլարընընն ալթընը գազբմաեա գարար վիրիլմիշ տիր։ Ազօֆ տէնիզինտէն, Օտէսա տէնիզինտէն զիեատէ, պուղտայ իխրաճ օլունմագտա տբր։ Ֆագաթ, մէզքիւր պօղազլարընն ալթը գազբլտբզընտա, թապիաթիլէ, տիւշմէն հարպ կէմիլէրինին կէչմէսինէ սուհուլէթ վիրիլմիշ օլաճագ տբր, պունուն իչին, պօղազլարընն իւզէրինէ պագան վէ քէրչ ճիվարլարընտա վագբ օլան թէֆիլէրտէ, պիր պիրլէրինտէն այրը պիր թագբմ գալէալար ինչա իտիլէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ Ի-ՀԷԻ ՏԻԲԼՕՄԱԹԼԱՐԸ ՎԷ ՊԷՐԼԻՆ ՄԻԻԼԱԴԱԹԸ

Սէն Բէթբրսպուրկտա թապ ու նէշը օլունան կազէթ աբ լա Պուրս զազէթասբ, պու տէֆա, շու աթիտէքի պէնտի նէշը իթմիշ տիր։

Պիզ քէնտի թարաֆբմբզտան իգբար իտէրիզ, վէ նասբլ քի հէր քէսէ տախի մալիւմ տիւր, միլէթիմիզ իլէ ումումէն Ալմանեա միլէթի, վէ խուսուսի իլէ Բբրուսիա վէ Ավսթրիատա իսքեան իտէն Ալմանեալբլար միանէսինտէ միպաեէնէթի էֆքեար մէվճուտ տուր։ Հէր պիր Ռուս, պուրասընը տուեաբ, Ալմանեալբլար իսէ պիզիմ կիպի պունու պիլիրլէր։ Հէր նէ տախի վուգու պուլսա, բօլիթիգաճա մէնֆաաթլարբմբզ, հէր նէ սուրէթլէ, Բբրուսիանընբ բօլիթիգաճա մէնֆաաթլարբ իլէ պիրլէշէ, մէզքիւր իւքի միլէթլէր միանէսինտէ հէր վագբթ էմնիեէթսիզլիք վէ խուսումէթ պագբ գալաճագ տբր։ Ռուս, քէնտի հէմճինլէրինին, Ալմանեանընբն հիւքմիւ թահթընտա պուլունտուղունու հիչ պիր վագբթ ունութմաեաճագ տբր։

Ալմանեալբլարընբ, Սբլավլարբ Ալմանեալբ իթմէք եօլունտա օլան մէյիլէրի, ինտիմիզտէ իթիպարլարընընա սէքթէ վիրմէքտէ տիր։ Վէ պիր տէքի, Ալմանեալբլար, հուգուգ ու ատալէթէ մուգայիր օլարագ, Սբլավլարընն, խթիգալիեէթ եօլունտա օլան արզուլէրինին հագգբ օլտուգունու ինքեարա գալգբշմագտա տբրլար։ Ֆագաթ տիկէր թարաֆտան քէնտիլէր, կիւեա թարաֆբմբզտան զուլմ կէօր-

մէքտէ օլան Պալթիգ էհալիսինին ահ-վալը չէօյլէ ֆէնա տէր պէօյլէ ֆէնա տար տէեէրէք ալթիւսթ օլմագտա տէրլար. էվվէթ, Բուսլար իլէ Ալմանեալըլար պէյնինտէ միլլէթճէ խուսուսէթ վար տէր։

Պունտանտա մաատա, բալթիգաճա տիկէր պիր մուհիմ վագա տահա վար տէր, վէ պու տա, ասրը հազրէրն պաշլանկըճընտան պէրու, Բուսիա վէ Բրուսիա էհլի բալթիգլէրինին պիրիպիրլերի իլէ տօսթ օլմալարը տէր։ Նէ Բրուսիանըն Դէրբմ մուհարէպէսինտէ իթթիֆաղ իյլէտիի շիւբհէլի թավր ու հարէքէթի, նէ Ցանիմարգանըն եաղմաեա վիրիլմէսի, նէ Պէրլին գապինէթօսունուն մէնֆաաթընա օլարագ էվրօպա միւվազէնէսինի պօղան Սատօվա մուհարէպէսի, վէ նէ տաևի Սէտան ֆէլաքէթի, Բուսիա վէ Բրուսիա միանէսինտէ մէվճուտ օլան իթթիֆագը պօղամամբշլար աբը, ֆագաթ, մէզքիր իթթիֆագ, իճրաաթ տայիրէսինէ կիրմէմիշ տիր։

Պունլարըն իթթիֆագ իթմէլէրինին դաայահաթը քիմի՞ն տիր։ Նաբօլէօն իտարէսի թահթընտա պուլունան Ֆրանսանըն վէ պիւթիւն տիւնեաեը ֆէթհ իթմէք մէյլեաթընտա պուլունմուշ օլմասընը տէր։

Բուսիա հիւքիւմէթի, Նաբօլէօնուն թասավվուրլարընա գարշը քէնտուի մուհաֆազա իյլէմէք իչին, տուլղուլարըմըզ պաշդա օլտուղու վէ հիւանի թէվէճճիւհիմիզ պուլունմասընը հալտէ, թապիաթիյլէ, ղօնշու օլան Ալմանեալըլար իլէ միւթթէֆիք օլմուշ տուր։

Ավսթրիանըն բալթիգասը, հիւքիւմէթիմիզի տահա գիեաատէ սէզը պաշիլէ Բրուսիա բալթիգասընա պաղլամիշ տէր։ Բուսիաեը, Բրուսիա վէ Ավսթրիա իլէ տօսթ օլմաեա թահրիգ իտէն չէյ, հէր վագթի Լէհ մէսէլէսի օլմուշ տուր։ Մէսէլէյի մէզքիւր, օն տօգուզունճու ասրըն պաշլանկըճընտան պու կիւնէտէք։ Բուսիա իչին թէհ իտավէր օլմուշ տուր, քեամիլէն Ֆրանսաեա այիտ պիր մէսէլէ օլմուշ օլտուղու իչին։ Ֆագաթ, սոն մուհարէպէտէն պէրու իչէր քեամիլէն տէյիշմիշ տիր, վէ էօյլէ մէմուլ իտէրիզ քի պու տէֆա գաթի սուրէթտէ տէյիշմիշ տիր։ Ֆրանսա մաղլուպ օլարագ, Պոնապարթի բալթիգասընը պէրթարաֆ իթմիշ, վէ Ֆրանսա ճիւմհուրիեէթի Էվրօպաեա էն աղ թէհլիքէլի տիր ուսուլի իտարէ տիր կիպի կէօրիւնիր։

Լէհլիլէր տախի քէնտի թարաֆլարընտան, ուզաշմաեա եաղըն վարմագտա տէրլար, պիր աղ տահա իլէրի վարըլտըգտա, իքի պէօյիւք Սլավ միլլէթլէրի, Լէհլիլէրին սէատէթի հալի, Բուսիանըն չէրէֆի վէ Էվրօպանըն թէսքին պուլմասընը մուճիպ օլարագ, պիրիպիրլերի իլէ պիրլէշէճէքլէր վէ Լէհ մէսէլէսի օրթան դալդաճագ տէր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԷՐ

ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԼԱՐԸՆ ՄԻՒԼԱԳԱԹ

Պէրլին, 12 սեպտ.

Ավսթրիա իմբէրաթօրու, Ալմանեա իմբէրաթօրու թարաֆընտան, Շլեզվիկին սիւարի ասաքիրի ալայլարընտան պիրիսինէ միրալայ, վէ գօնթ տը Պէրմ տախի, Բրուսիանըն բիատէ ասաքիրի ալայլարընտան պիրիսինէ գօմանտան նասպ օլունտու։

Իմբէրաթօր Կիլեօմ վէ Ալէքսանտր հազարաթը, պու սապահ պիրլիքտէ եօլա չէգտէրլար։

ՊԷՐԱԶԻԼԵԱ

Բարիս, 13 սեպտ.

Պէրազիլեա հիւքիւմէթի իլէ Արժանթին ճիւմհուրիեէթի միանէսինտէ զուհուր իտէն կիճլիւքլէր, պա ահտանամէ հալլ ու թէսվիյէ օլունտու։

ԱՎՍԹՐԻԱ–ՄԱՃԱՐ

Վիէննա, 13 սեպտ.

Բալթիգա տայիրէսինտէ ումումէն շու էֆքեարտա տէրլար քի իչ իմբէրաթօրլարըն միւլագաթը, պարբշմաեա պիր թէէմինաթ տէր վէ իչ տէվլէթլէրին մէնֆաաթլարը պիր օլմասը իլէ, սուլհ ու սալահ գալի էսաս իւզէրինէ վաղ օլունաճագ տէր տէյի։

Բէչթա, 13 սեպտ.

Կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ, իմբէրաթօր հազրէթլէրի, պիղղաթ, միլլէթ մէճլիսինի քիւշտա իտիպ, իրատ իտէճէյի նութգունտա, Պէրլինէ իթտիյի եօլճուլուղունու վէ իչ իմբէրաթօրլարըն միւլագաթընտան պէքլէնիլէն նէթիճէլերի զիքր իտէճէք տիր։

Վիէննա, 14 սեպտ.

Պօրսամբղտա ֆօնտօլարըն տիւշմէսի, ադճէ իսթէնմէսի վէ սայիր բիայալարտա ֆօնտօլարըն տիւշմէսինտէն տիր։

ԻՐԱՆ

Թէհէրան, 13 սեպտ.

Տէմիր եօլ վէ սայիր ումուրու նաֆիա ինշասը իչին մուհիմ միւսաատէլէր օլունտու։

Ավսթրիա–Մաճար մէմուրլարը անգարիպ պուրատա պէքլէնմէքտէ տիր։

ՍԸՐՊ

Պէլկրատ, 15 սեպտ.

Սատրազամ Միտհատ բաշա, հիւքիւմէթի թարաֆընտան, բէյլիսի ճիւմհուրիեէ, վէ Դունաեը չէրիֆ բաթրիյի, սինինի պիւլուղա վասլ օլմասը վէ հիւքիւմէթ տիւմէնինի էլինէ ալմասը մինասիպէթի իլէ, բէրլէնս Միլանը թէպրիգ իյլէտիլէր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 13 սեպտեմբեր

Միսլինկ Նիու Օրլէանս բամուղու, բէնա	10 1/4
Պու կիւնքի սաթը	8,000 պալա
Բիացա տիւշմէքտէ	

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

Լոնտրա 14 սեպտ.

Էսհամը Ումումի	52 5/8 3/4
1869 իսթիգրազ	64 1/4 3/8

Բարիս 14 սեպտեմբ

Էսհամը ումումի	53 90

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էսհ. Ում. 2 սեպտ. տիշամգաբ.	57-22
» » 4 » սապահ աչ.	57-18
» » » սաաթ 5	57-17
Իսթիգրազ 1865	356-00
» 1863	348-1/2
» 1869	323-00
Սօսիէթէ ժէնէրալ ագսիօնլարը	11-32
Քրէտի » »	15-32
Շըմէնտրֆէր սէհիմլէրի	179-14
Սուանպօլ պանգասը ագսիօնլարը	7-13
Սօսիէթէ Ավսթրօ Թիւրք	10-70
Ճէտիտ պօն տը Թրէպօր 2 1/2 լիրա էքսիք։	
Թրամվայ հիսէլէրի 1290 զչ. իտիեար	

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Ինկիլիզ լիրասը	109—07
Ֆրանսըզ ալթունու	87—02
Բօլ	89—08
Գըրմից ալթունու	51—17
Պէեազ մէճիտիյէ (ֆարգը	2—04
Պէչիկ ֆարգը	4-25
Մէթալիք »	4-35
Պագըր	119-1/2
Կէլէճէք գուրօն աքսնթօսու	0/0 3

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Կիրիտ վիլայէթի վալիլիկի, Եանեա վալիսի սապէգ տէվլէթլու Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինէ,

Եանեա վիլայէթի վալիլիկի, Կիրիտ վալիսի սապէգ տէվլէթլու Ռէտիֆ բաշա հազրէթլէրինէ,

Սուրիյա վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Շամը շէրիֆ մէրքէզ միւթէսարրըֆը սապէգ սաատէթլու Նէճիպ բաշայէ,

Իզմիր վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, զապթիյէտէ մէճլիսի թահգիգ ըէյիսի սապէգ սաատէթլու Բէրթէվ էֆէնտիյէ,

Թունա վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի Շէհիր էմանէթի մէճլիսի ազայի սապէգասընտան իզզէթլու Ակեահ պէյ էֆէնտիյէ,

Սբվազ վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Սբվազ մահքէմէյի մէրքէզիյէ ըէյիսի սապէգ իզզէթլու Խուլուս պէյէ,

Պաղտատ վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Խամս միւթասարրըֆը սապէգ իզզէթլու Իզզէթ էֆէնտիյէ,

Եանեա վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Տէրսաատէթ զապթա մէմուրու սապէգ իզզէթլու Ֆեազիմ պէյէ,

Պրուսա վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, բիֆաթլու Հասան Ալի էֆէնտիյէ,

Թրապզոն վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Թուլչատա պուլունան իզզէթլու Նաֆիզ պէյէ,

Լէնգարէ վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Կէօրիւճէ գայիմագամը սապէգ բիֆաթլու Հայտար էֆէնտիյէ, Լարիսնէ վիլայէթի տիվանը թէմեիզ րիեասէթի, Տէտէ Աղաճ թիմուր եօլու գօմիսէրի բիֆաթլու Բիֆաթ էֆէնտիյէ,

Քէօթահեա միւթէսարրըֆլըզը Լարիսնէ վիլայէթի վալի մուավինի սապէգ իզզէթլու Ռէշիֆ պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Զաթը հազրէթի սատրազամի, ճումա իրթէսի կիւնիւ մապէյնի հիւմաեունա ազիմէթլէ, իր խայլի միւտէթ հուզուրի հազրէթի շէհրիեարի. տէ պուլունմուշ տուր։

—Իչ պու ճումա իրթէսի կիւնիւ, Տէրսաատէթ Բուսիա սէֆիրի ժէնէրալ ինեաթիէվ ճէնապլէրի, իարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինին սահիլիանէլէրինէ կիտէրէք, պիր իքի սաաթ գատար միւլագաթտա պուլունմուշ տուր։

—Կէլիպօլու մէթասարրըֆը Ռէմալ պէյ էֆէնտի, ճումա իրթէսի կիւնիւ, մահէլլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Զբրիլը տօնանմաեը հիւմաեունտան պիր գաչ գբթասընը, պու կիւնլէրտէ պահրը Սէֆիտէ տօղրու հաբէքէթ իսէճէյի իշիտիմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ, Ինգարէտէ պիր ֆէս գալբպճըսը տիւքքեանընտան ալթէշ զուհուր իտէրէք, էթրաֆընա սիրաաթլէ, բէք չօգ խանէ վէ տիւքքեան միւհիթէրէք օլտուղու վէ պու ալթէշին եիրմի ալթը սաաթ տէվամ իթտիյի պազը թարաֆլարա վիրուտ իտէն թէլէկրաֆ մաէլինատէն անլաշըլմըշ տըր։

—Պալ տօքթօրլարընտան պիրիսի, պիր թագըմ ֆապրիգալարտան, թէճրիւպէ իչին, 212 ճինս էնվայի ըէնկ մէքթուպ բուլու ալը, վէ պունլարը թէճրիւպէ իթտիյինատ, քեաֆֆէսինին իչինտէ ազ չօգ զէհիր պուլունուպ, ֆագաթ, սիեահ, պուղտայի, վէ պէեազ բուլլարտա զարարը պիր էճզա պուլունմատըղընը թահգիգ իթմիշ օլտուղունտան, մէզքիւր իչ ըէնկ բուլտան գուլլանըլմասընը նասիհաթ իտէրիզ։

—Շէյխ իլ իսլամ հազրէթլէրի իլէ զապթիյէ միւշիրի բաշա հազրէթլէրի իշ պու ճումա կիւնիւ, իարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինէ վիզիթա վիրմիշլէր տիր։

—Գալաթատան Պէյօղլուեա գատար եէր ալթընտան օլարագ եաբըլմագտա օլան եօլուն պազը եէրլէրի չէօքէրէք, պիր գաչ նէֆէր ամէլէ էօլմիշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

—Իարիճիյէ նազըրը ճէմիլ բաշա հազրէթլէրի իշ պու ճումա կիւնիւ Տօլմա պաղչէ սարաեը հիւմաեունա ազիմէթլէ, հուզուրի հազրէթի Շահանէեէ չէգմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տուր։

—Զաթը հազրէթի Շահանէէնին պրինճի սբրը քեաթիպի, Նուսրէթ Շահատիէ նամ պէյլիք վարօրունա բագիպէն, Իսկէնտէր ճանիպինէ միւթէրահի օլմուշ տուր։ Նուպար բաշա հազրէթլէրի տախի, մէզքիր վարօրա բագիպէն Իսկէնտէրիէնէ կիթմիշ տիր։

Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, միւշարիլէյհ սբրը քեաթիպին Մբսբրա կիթմէսի, միւթէվէֆա Այի փաշա ղէմանընտա Սէրվէր փաշա հազրէթլէրի իլէ խբտիվ հազրէթլէրինէ կէօնտէրիլէն ֆէրման ահքեամընը ֆէօխինէ տայիր տիկէր պիր ֆէրման կէօթիւրմէք իչին իմիշ։

—Իսկիւտարտա պիրիսի Էրմէնիլէրտէն վէ տիկէրի Բումիարտան միւրէքքէպ օլտուղու հալտէ իքի չիրքէթ թէշէքքիւլ իտիպ, աղալարտան հէր պիրի թիւթիւն իչին կիւնտէ սարֆ իտէճէքլէրի պիրէր ղրուշ չիրքէթին սանտըղընա վիրիպ, հասըլ օլան ադճէ իլէ, պիրէր գըզ մէքթէպի գիւչատ իտէճէքլէրի իշիտիլմիշ տիր։

Պու ատամլար, իչկի իչին սարֆ իթտիքլէրի ադճէ իլէ, պիր տէ էրքէք մէքթէպի գիւչատ իթտէսէլէր, ֆաղիլէթլերինի թէքմիլ իթմիշ օլուրլար։

—Հասունիսթ ֆբրդասը, չու սօն կիւնլէրտէ սատրազամ հազրէթլէրինէ պիր գբթա իս՝ իտանամէ թագտիմ իլէ, ֆիւբէլեան հազրէթլէրինի, բաթրիգ թանըմտեաճադլարընը պիլտիրմիշլէր տիր։ Մէզքիւր իսթիտանամէ իւզէրինէ, Պապը Ալիեէ կիթմէլէրի իչին մէզքիւր ֆբրդանընն միւթէպերանընա տավէթ օգունմուշ, վէ պունլար Պապը ալիեէ կիթտիքլէրինատ, պունտան պէօյլէ քէնտի պէլէտիյէ իշլերի իչին, մէզահիպ տայիրէսինէ կիտէպիլիր օլտուգլարը պիլտիրիլմիշ տիր։

—Պուլկար բաթրիյի վէ բիսգոպարլարը հադգընտա թէրթիպ օլունաճագ քիլիսէճէ ճէղալարը գարարլաշարմագ իւզրէ, Բումբաթրիդխանէսինտէ նասպ կտիլէն դօսիսիսն, չարշէմպիհ կիւնիւ պիրինճի տէֆա օլարագ թէճէմմիւ իթմիշ օլուպ, պու կիւնլէրտէ

տախի եէնիտէն թէճէմմիւ իտէրէք բուհանը մէճլիսէ բարօրթօսունու թագտիմ իտէճէք տիր։

—Եանեատան Գոնսթանթինուբօլիս նամ Բում զազէթասընա եազըլտըզընա նէզարէն, հայտուտլուգ Շիլիաթիս նահիյէսինտէ տախի քէսպի ազամէթ իտիպ, սըգ սըգ ճինայէթ վուգու պուլմագտա իմիշ։ Հէնուզ եազըն վագըթլարտա, պիր չուգուրուն իչինտէ իւչ նէֆէր քէօյիւ լաշէսի պուլունմուշ տուր։ Մէզգիւր զազէթանըն մուխպիրի թարաֆընտան պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, հայտուտլարը չօղու, եօլ վիրիլմիշ զապթիյէլէրտէն իպարէթ իմիշ։

—Իրան ըրճալլարընտան իրագ Ա-ճէմի, Բարիսէ կիտիպ, Իրան սէֆարէթխանէսինէ ինմիշ տիր։ Միւմայիլէյ, Իրան Շահը հազրէթլէրի Ֆրանսաեը տօլաշմագ նէյեթինի իճրա իյլէտիկինտէ, մուշարիէյ հազրէթլէրինի գապուլ իթմէք իչին լազըմ կէլէն հազըրլըգը կէօրմէք իւզրէ Բարիսէ կիթմիշ տիր։

ԳԱՐԱՏԱՂ, ՀԱՅԿԸՆՏԱ ԱՐՆԱՎՈՒՏԼՈՒՊՏԱ ԲԻՎԱՅԷՔ ԴԷԼԷԸՆՄԸՇ ԹԻՎԱԲԻԾԷ ՄԱԼԻՍՄԱՔ

(Մանզումէնին 1972 ինէի նիսսէսինտէն սպաղայյէ)։

Մահմուտ բաշանըն մէյտանը մուհարէպէյէ չըգարտըգը օրտու, 30,000 քիշիտէն միւրէքքէպ օլուպ, պունլարըն եարըսը միւսլիման վէ եարըսը լաթին իտի։ Միրտիթլէրին պէօյիւյիւ օլան Լէք-կիօքա, քէնտի էն իյիտ տաղիլերինտէն 2000 նէֆէրինէ գօմանտանլըգ իյլէտիյի հալտէ, մէզգիւր օրտուեա տախիլ օլմուշ իտի։

Մահմուտ բաշա պէօյլէ պիր օրտու իլէ պիւթիւն Գարատաղը եէր իլէ եէքսան իտէպիլիր իտի իսէ տէ, թէքքպիւր վէ քիսթախլըգը վէ աճէլէ իշ կէօրմէսի թէլէֆինէ սէպէպ օլտու։

Օրտու եօլա չըգտըգտան սօնրա, Արնավուտլարը դայրէթի աթէշի սէօնմէյիպ, պիր չօղ տէլիգանլըլար օրտուեա տախիլ օլտուլար։ Մէզգիւր տէլիգանլըլարտան պաղըլարը կիզլիճէ քէնտի ֆամիլեալարը ը թէրք իտէրլէր, վէ պիր թագըմընը քէնտի աթալարը եօլլարլար իտի։ Ըշքօտրալը Մարդ Ըսքիարի—վասսա իսմինտէ պիր տէլիգանլը, քէնտիլէրինի պաշըզ ադամըը թէսմիյէ գըլան իւչ եիւզ նէֆէր լաթին կէօնիւլլիւլերին պաշընա կէչիպ, սինօրտա բաշաեա գավուշտու։

Ղայրէթ ու մէճնունիյէթին պուսէրէճէ սույլ իսթիմալ օլունմասըյլա մուհարէպէ գաղանըլաճագ եէրսէ թէքմիլ օրտուեանան պիր ան էվվէլ խարտպա եիւզ թուտմասընա սէպէպիյ-նէթ վիրիլտի։

Մահմուտ բաշա, կէնճ կէօնիւլլիւլերէն միւրէքքէպ օլան մէզգիւր օրտուեան կէլմէսինի կէօրէրէք օլ տէրէճէ շաղ ու իսէնտան օլտու, վէ օլ տէրէճէ կէօզլէրի գամաշտը քի, ասա թէտապիրի իհթիեաթլէյէ իթթիխաղ իթմէքսիզին, վէ պիր թագըմ մէվգըլար ինթիհապ իթմէքսիզին, վէ հիւճում իթմէք իչին պիր բլան տիւշիւնմէքսիզին, իլերի վարըլմասընը էմր իթտի։

Պերտա սէքէնէլէրինին էքսէրիսի Գարատաղլը՝ իւչ պիրլէշմիշ օրտուգլարընտան, հէր նէ գատար Արնավուտլարը քէօր քէօրիւնէ չամբշմալարընա գարշը գօյտուլար իսէ տէ, պէօյիւք թէլէֆիեաթ իլէ կերի չէքիլտիլէր։

Բաշանըն միւսթէլիթ ֆըրգայի օրտուլարը հէր ինարաֆտան իլերի վարիզի տօլտուրուն, տօլտուրուն եա՛ իյիտ Միրտիթլէր, զիրա իշթէ Ըշքօտրա արսլանը մէյտանը մուհարէպէտէ եէրէ սէրիլտի։)

Մէզգիւր հիւզնէնկիզ չարգի, եէմինլէրինի աեագ ալթընա ալմամագ իչին, քէնտի պէօյիւքլէրինին եանընտա էօլէն իյիտլէրին գելըճտան կէչիրիլմէսինի հէր վագըթ Արնավուտլարըն խաթրընա պըրագաճալ տըր։

Թ.

Արնավուտ օրտուսունուն պօզկունլուղու, իլք էվվէլ զանն օլունտուղունտան զիեատէ գանլը օլմուշ իտի։ Պոզկուն վէրէնլէր վէ գաչագլար, խանէլէրինէ ավտէթ իթտիքճէ, պիր թագըմ առամլարըն թէլէֆ օլմուշ օլտուգլարը անլաշըլըր իտի։ Լօրիւլերին սաեբսը օլ գատար չօղ իտի քի, հէր պիր ֆամիլեանընն ազալարընտան պիրիսի թէլէֆ օլմուշ իտի։ Ի պու ֆելաքէթ, պիւթին Ըշքօտրա էհալիսինի եաս իչինէ պըրագտը։ Ֆիլվագը, բաշա վէ մէզգիւր էհալէթտէ պուլունան քեռֆֆէյի ասբլզատէկեանլար վէ էյիտլէր, մէզգիւր ուզուրսուզ գավզատա թէլէֆ օլմուշլար իտի։ Մէզգիւր մուհարէպէ, պիր չօգ Արնավուտլարըն գան տէօքմէլէրինէ սէպէպ օլտուգտան մաատա, պաշլըճա շու նէթիճէսի օլտուքի, մէզգիւր իքի էյիտ միլլէթլէրին պիր պիրլէրինէ գարշը օլան պուզզ ու ատավէթ վէ ախզը ինթիգամ տույդուլարընը չօղալտըպ, ինսան եէյիճի ճանավարլար կիպի պիրպիրլէրինի գըրմըշլար տըր։

Գարատաղլըլար, պէօյլէ պիր պէօյիւք ֆիւթուհաթտան սօնրա, գաթի պիր մուհարէպէտէ պուլունարագ մուհարէպէյէ նէթիճէ վիրմէյի արզու իտպիլիրլէր իտի։ Օրտունուն պօզկուն վիրմէսինտէն հուտուտլարտա հասըլ օլան ալթիսթլիքտէ, Բօտկօրիչա, Ըսբուլ վէ Բըսպլիաք իւզերինէ հիւճում իթմէք կիպի գօլայ, պիր չէյ օլմազ իտի։ Ֆաղաթ կէրէք քէսպ իյլէտիքլերի ֆիւթուհաթտան խօշնութ օլուպ, տիկէր պիր ֆիւթուհաթ տահա իթմէք իսթէմէտիքլերինտէն, վէ կէրէք մէզգիւր չէհիրլերին զապթը քէնտիլերէ միմքինսիզ կէօրիւնտիկինտէն, վահչի Մահմուտուն պօզկուն վիրիպ էօլմէսի իլէ իգթիֆա իթտիրէր։

Գարատաղլըլար, հիւճում իտէն տիւշմէնի կէրի սիւրմիւշլէր, վէ պու սուրէթլէ վլատիքաեը քէնտի հիւքիւմէթինի գավի էսաս իւզերինէ վաղ իտէպիլիր պիր հալէ գօյմուշլար իտի իսէ տէ, վագթը ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէկի պիլէմէտիլեր։ Պունունլա պէրապէր, քէնտի խարապլիկէթ եօլունտա տէրիւհատ իթմէշ օլտուգլարը մէմուրիյէթի իլերի վարտըրտըլար։ Թէրտասլար, գաթիէն Գարատաղ իլէ պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վլատիքա էվվէլքինտէն զիեատէ գուվվէթէ մալիք պուլունմագտա իտի։ պու սէպէպտէն սըգ սըդ խատսումէթ իճրասընտա պուլունուպ, հէմհուտուտ օլան մէմլէքէթլէրտէ ճինայէթ վէ եադմա կիւն պէ կիւն քէսպի ազամէթ իթմէկէ պաշլատը։ Արնավուտլար տախի, այնի մէրհամէթսիզլիքլէ հարէքէթ իտէրլէր, վէ պիր պիրլերինէ բասթ կէլտիքլերինտէ, պիր պիրլերինի գըրարլար, վէ գավգատա տիւշէնլերին պաշլարընը զանիմէթ մագամընտա կէօթիւրիւրլէր իտի։ Նէ էմնիյէթի հալ վար իտի, վէ նէ տէ բահաթլըգ, վէ նէ տէ սուլհ ու սալահընն իեատէ իտէպիլմէսինէ պիր իմքան։

Իքի թարաֆտանտա, պաղէն, պուտէրէճէ ինան գըրմաշլըգտան եօրուլուպ, տէյիլ գաթի պիր սուլհ, իլլա, միթարէքէ իթմէք իչին մուխապէրաթա կիրիշիլիր իտի։ Ֆագաթ, մէզգիւր միթարէքէլէր ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէյիպ եէնիտէն խուսումէթ գաբուլարը աչըլըր իտի։ Գարատաղլըլար, վէ պաղէն, Ըսբուլ վէ Բօտկօրիչա սէքէնէլէրի միւթարէքէյի արթըգ թանըմաեաճագլարընը պիլտիրմէքսիզին, մուհարէպէեէ կիրիշիրլէր, վէ պունուն իւզերինէ դաթի միհասպաթ օլունմասընտան խապէրլերի պուլունմաեան պիր չօգ քիմէնէլէր, միւ արէքեէ օլան էմնիյէթլերինէ գուրպան կիտէրլեր իտի։

Ատամ էօլտիրմէք ատէթի, հէմհուտուտ օլան մահէլլէրտէ խաքեան իտէն սէքէնէլէրին ախլէագը իւզերինէ ֆէնա պիր թէէսսիր իթմիշ իտի։ պուգապիլտէն օլարագ, Գարատաղլըլար, տէյիլ եալընըզ Արնավուտլարըն գանընը տէօքմէքտէն իճթինապ իթմէզլեր իտի, հաթթա, քիսթախլըգլարընը իլերի վարարարագ, մէմլէքէթին խարիճասընը չըգարմագ իչին Տալմայեատա պուլունան մուսթահֆըզ Ֆրանսըզ ասաքիրի օֆիչէալլարընը տախի էօլտիրմէյէ գալգըշըրլար իտի, օլ վագըթլար, Ֆրանսա հիւքիւմէթի Տալմացեատա մուսթահֆըզ ասաքիր պէքլէթմիրիր իտի։

Ֆրանսանըն, օլ վագըթ, Գարատաղ վէ Արնավուտլուգ իւզերինտէ կէօղիւվար իտի, չիւնքի, բիվայէթէն սէօյլէնտիկինէ նէզարէն Արնավուտլուգ սէվահիլինէ, պիր գաչ պէօրիւք Ֆրանսըզ ասաքիրի չըգարմայա թէճրիպէ օլունմուշ իսէ տէ, Արնավուտլար պըրագմամըշլար տըր։ Պու խուսուստա, լաթինլէր տախի, հիւքիւմէթի Սենիյէ իլէ պէրապէր զարպի մէզհէպտաշլարընա գարշը սիլահա տավրանտըլար։ Հալէա Արնավուտլուգտա պագը օլան պիր չարգի, մէզգիւր վագաեը տէրխաթը իտիպ, Ըշքօտրատաքի տաղիլերին իյիտլիյինի մէտհ ու սէնա իյլէմէքտէ տիր։

Ֆրանսըզ օֆիչէալլարընը էօլտիրիւլմէսի իլէ, հուգուգտա նաս աեագ ալթընա ալընմըշ մը իտի, ալընմամըշ մը իտի, պուրասընը արամաեաճալըզ-պիզ եալընըզ, Գարատաղլըլարընն նէ տէրէճէտէ գանա սուսամըշ օրտուգլարընը վէ Գարատաղտա իճրա իտիլէն ճինաեէթլերին ճէզասըզ գալմըշ օրտուղունու պիլտիրմէք իչին վագաեը զիքր իթմէքլէ իգթիֆա իտէրիպ, Ֆրանսանընն, օֆիչէալլարընընն էօլտիրիւլմէսի իչին թարդիլէ խսթէմիշ օրտուղունու պիլմէիպ, իհթիմալ տըր, բօլիթիգաճա միւլահազալարա մէպնի, թարդիյէ խսթէմիշ օրմասընն։ Օլ պապտէ սիւքիւթ իթմիշ օրմասընընն սէպէպի հէր նէ տախի օրմուշ օրտա, սահիպ ճիւնհալարընն ճէզասըզ գալմալարընտան, Գարատաղլըլար, քէնտի գուվվէթ վէ բօյիթիգաճա էհէմմիյէթլերի հադգընտա պէօյիւք պիր էֆքեարա զահիպ օրտուլար։

Պունուն իւզերինէ, գօնշուլարընը խըրխալամատան, պաղէն Արնավուտլուգա վէ պաղէն տախի Պօսնահա կէչերէք, օրթալըգը խարապ իթմէքէն վէ ատամ էօլտիրմէքտէն տուր օրմատըլար։

(Տեվ-դ)

ՄԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԵԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալթատտա բէնճէմմիհ բաղարընտա։
Ն · 29 Իպի խանընտա

ՊՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսարանի Տարեցոյցի հրատարակութիւնը, որ 1972 թուականի համար է, ինչպէս նախորդ տարիներին, Մանզումէի տպարանում է տպագրուել։

Մահմուտ բաշանը մէյտանը մուհարէպէյէ չըգարտըգը օրտու, 30,000 քիշիտէն միւրէքքէպ օլուպ, պունլարըն եարըսը միւսլիման վէ եարըսը լաթին իտի։ Միրտիթլէրին պէօյիւյիւ օլան Լէք-կիօքա, քէնտի էն իյիտ տաղիլերինտէն 2000 նէֆէրինէ գօմանտանլըգ իյլէտիյի հալտէ, մէզգիւր օրտուեա տախիլ օլմուշ իտի։

Մահմուտ բաշա պէօյլէ պիր օրտու իլէ պիւթիւն Գարատաղը եէր իլէ եէքսան իտէպիլիր իտի իսէ տէ, թէքքպիւր վէ քիսթախլըգը վէ աճէլէ իշ կէօրմէսի թէլէֆինէ սէպէպ օլտու։

Օրտու եօլա չըգտըգտան սօնրա, Արնավուտլարը դայրէթի աթէշի սէօնմէյիպ, պիր չօգ տէլիգանլըլար օրտուեա տախիլ օլտուլար։ Մէզգիւր տէլիգանլըլարտան պաղըլարը կիզլիճէ քէնտի ֆամիլեալարը ը թէրք իտէրլէր, վէ պիր թագըմընը քէնտի աթալարը եօլլարլար իտի։ Ըշքօտրալը Մարդ Ըսքիարի—վասսա իսմինտէ պիր տէլիգանլը, քէնտիլէրինի պաշըզ ադամըը թէսմիյէ գըլան իւչ եիւզ նէֆէր լաթին կէօնիւլլիւլերին պաշընա կէչիպ, սինօրտա բաշաեա գավուշտու։

Ղայրէթ ու մէճնունիյէթին պուսէրէճէ սույլ իսթիմալ օլունմասըյլա մուհարէպէ գաղանըլաճագ եէրսէ թէքմիլ օրտուեանան պիր ան էվվէլ խարտպա եիւզ թուտմասընա սէպէպիյ-նէթ վիրիլտի։

Մահմուտ բաշա, կէնճ կէօնիւլլիւլերէն միւրէքքէպ օլան մէզգիւր օրտուեան կէլմէսինի կէօրէրէք օլ տէրէճէ շաղ ու իսէնտան օլտու, վէ օլ տէրէճէ կէօզլէրի գամաշտը քի, ասա թէտապիրի իհթիեաթլէյէ իթթիխաղ իթմէքսիզին, վէ պիր թագըմ մէվգըլար ինթիհապ իթմէքսիզին, վէ հիւճում իթմէք իչին պիր բլան տիւշիւնմէքսիզին, իլերի վարըլմասընը էմր իթտի։

Պերտա սէքէնէլէրինին էքսէրիսի Գարատաղլը՝ իւչ պիրլէշմիշ օրտուգլարընտան, հէր նէ գատար Արնավուտլարը քէօր քէօրիւնէ չամբշմալարընա գարշը գօյտուլար իսէ տէ, պէօյիւք թէլէֆիեաթ իլէ կերի չէքիլտիլէր։

Բաշանըն միւսթէլիթ ֆըրգայի օրտուլարը հէր ինարաֆտան իլերի վարիզի տօլտուրուն, տօլտուրուն եա՛ իյիտ Միրտիթլէր, զիրա իշթէ Ըշքօտրա արսլանը մէյտանը մուհարէպէտէ եէրէ սէրիլտի։)

Մէզգիւր հիւզնէնկիզ չարգի, եէմինլէրինի աեագ ալթընա ալմամագ իչին, քէնտի պէօյիւքլէրինին եանընտա էօլէն իյիտլէրին գելըճտան կէչիրիլմէսինի հէր վագըթ Արնավուտլարըն խաթրընա պըրագաճալ տըր։

Թ.

Արնավուտ օրտուսունուն պօզկունլուղու, իլք էվվէլ զանն օլունտուղունտան զիեատէ գանլը օլմուշ իտի։ Պոզկուն վէրէնլէր վէ գաչագլար, խանէլէրինէ ավտէթ իթտիքճէ, պիր թագըմ առամլարըն թէլէֆ օլմուշ օլտուգլարը անլաշըլըր իտի։ Լօրիւլերին սաեբսը օլ գատար չօղ իտի քի, հէր պիր ֆամիլեանընն ազալարընտան պիրիսի թէլէֆ օլմուշ իտի։ Ի պու ֆելաքէթ, պիւթին Ըշքօտրա էհալիսինի եաս իչինէ պըրագտը։ Ֆիլվագը, բաշա վէ մէզգիւր էհալէթտէ պուլունան քեռֆֆէյի ասբլզատէկեանլար վէ էյիտլէր, մէզգիւր ուզուրսուզ գավզատա թէլէֆ օլմուշլար իտի։ Մէզգիւր մուհարէպէ, պիր չօգ Արնավուտլարըն գան տէօքմէլէրինէ սէպէպ օլտուգտան մաատա, պաշլըճա շու նէթիճէսի օլտուքի, մէզգիւր իքի էյիտ միլլէթլէրին պիր պիրլերինէ գարշը օլան պուզզ ու ատավէթ վէ ախզը ինթիգամ տույդուլարընը չօղալտըպ, ինսան եէյիճի ճանավարլար կիպի պիրպիրլերինի գըրմըշլար տըր։

Գարատաղլըլար, պէօյլէ պիր պէօյիւք ֆիւթուհաթտան սօնրա, գաթի պիր մուհարէպէտէ պուլունարագ մուհարէպէյէ նէթիճէ վիրմէյի արզու իտպիլիրլէր իտի։ Օրտունուն պօզկուն վիրմէսինտէն հուտուտլարտա հասըլ օլան ալթիսթլիքտէ, Բօտկօրիչա, Ըսբուլ վէ Բըսպլիաք իւզերինէ հիւճում իթմէք կիպի գօլայ, պիր չէյ օլմազ իտի։ Ֆաղաթ կէրէք քէսպ իյլէտիքլերի ֆիւթուհաթտան խօշնութ օլուպ, տիկէր պիր ֆիւթուհաթ տահա իթմէք իսթէմէտիքլերինտէն, վէ կէրէք մէզգիւր չէհիրլերին զապթը քէնտիլերէ միմքինսիզ կէօրիւնտիկինտէն, վահչի Մահմուտուն պօզկուն վիրիպ էօլմէսի իլէ իգթիֆա իթտիրէր։

Գարատաղլըլար, հիւճում իտէն տիւշմէնի կէրի սիւրմիւշլէր, վէ պու սուրէթլէ վլատիքաեը քէնտի հիւքիւմէթինի գավի էսաս իւզերինէ վաղ իտէպիլիր պիր հալէ գօյմուշլար իտի իսէ տէ, վագթը ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէկի պիլէմէտիլեր։ Պունունլա պէրապէր, քէնտի խարապլիկէթ եօլունտա տէրիւհատ իթմէշ օլտուգլարը մէմուրիյէթի իլերի վարտըրտըլար։ Թէրտասլար, գաթիէն Գարատաղ իլէ պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վլատիքա էվվէլքինտէն զիեատէ գուվվէթէ մալիք պուլունմագտա իտի։ պու սէպէպտէն սըգ սըդ խատսումէթ իճրասընտա պուլունուպ, հէմհուտուտ օլան մէմլէքէթլէրտէ ճինայէթ վէ եադմա կիւն պէ կիւն քէսպի ազամէթ իթմէկէ պաշլատը։ Արնավուտլար տախի, այնի մէրհամէթսիզլիքլէ հարէքէթ իտէրլէր, վէ պիր պիրլերինէ բասթ կէլտիքլերինտէ, պիր պիրլերինի գըրարլար, վէ գավգատա տիւշէնլերին պաշլարընը զանիմէթ մագամընտա կէօթիւրիւրլէր իտի։ Նէ էմնիյէթի հալ վար իտի, վէ նէ տէ բահաթլըգ, վէ նէ տէ սուլհ ու սալահընն իեատէ իտէպիլմէսինէ պիր իմքան։

Իքի թարաֆտանտա, պաղէն, պուտէրէճէ ինան գըրմաշլըգտան եօրուլուպ, տէյիլ գաթի պիր սուլհ, իլլա, միթարէքէ իթմէք իչին մուխապէրաթա կիրիշիլիր իտի։ Ֆագաթ, մէզգիւր միթարէքէլէր ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէյիպ եէնիտէն խուսումէթ գաբուլարը աչըլըր իտի։ Գարատաղլըլար, վէ պաղէն, Ըսբուլ վէ Բօտկօրիչա սէքէնէլէրի միւթարէքէյի արթըգ թանըմաեաճագլարընը պիլտիրմէքսիզին, մուհարէպէեէ կիրիշիրլէր, վէ պունուն իւզերինէ դաթի միհասպաթ օլունմասընտան խապէրլերի պուլունմաեան պիր չօգ քիմէնէլէր, միւ արէքեէ օլան էմնիյէթլերինէ գուրպան կիտէրլեր իտի։

Ատամ էօլտիրմէք ատէթի, հէմհուտուտ օլան մահէլլէրտէ խաքեան իտէն սէքէնէլէրին ախլէագը իւզերինէ ֆէնա պիր թէէսսիր իթմիշ իտի։ պուգապիլտէն օլարագ, Գարատաղլըլար, տէյիլ եալընըզ Արնավուտլարըն գանընը տէօքմէքտէն իճթինապ իթմէզլեր իտի, հաթթա, քիսթախլըգլարընը իլերի վարարարագ, մէմլէքէթին խարիճասընը չըգարմագ իչին Տալմայեատա պուլունան մուսթահֆըզ Ֆրանսըզ ասաքիրի օֆիչէալլարընը տախի էօլտիրմէյէ գալգըշըրլար իտի, օլ վագըթլար, Ֆրանսա հիւքիւմէթի Տալմացեատա մուսթահֆըզ ասաքիր պէքլէթմիրիր իտի։

Ֆրանսանըն, օլ վագըթ, Գարատաղ վէ Արնավուտլուգ իւզերինտէ կէօղիւվար իտի, չիւնքի, բիվայէթէն սէօյլէնտիկինէ նէզարէն Արնավուտլուգ սէվահիլինէ, պիր գաչ պէօրիւք Ֆրանսըզ ասաքիրի չըգարմայա թէճրիպէ օլունմուշ իսէ տէ, Արնավուտլար պըրագմամըշլար տըր։ Պու խուսուստա, լաթինլէր տախի, հիւքիւմէթի Սենիյէ իլէ պէրապէր զարպի մէզհէպտաշլարընա գարշը սիլահա տավրանտըլար։ Հալէա Արնավուտլուգտա պագը օլան պիր չարգի, մէզգիւր վագաեը տէրխաթը իտիպ, Ըշքօտրատաքի տաղիլերին իյիտլիյինի մէտհ ու սէնա իյլէմէքտէ տիր։

Ֆրանսըզ օֆիչէալլարընը էօլտիրիւլմէսի իլէ, հուգուգտա նաս աեագ ալթընա ալընմըշ մը իտի, ալընմամըշ մը իտի, պուրասընը արամաեաճալըզ-պիզ եալընըզ, Գարատաղլըլարընն նէ տէրէճէտէ գանա սուսամըշ օրտուգլարընը վէ Գարատաղտա իճրա իտիլէն ճինաեէթլերին ճէզասըզ գալմըշ օրտուղունու պիլտիրմէք իչին վագաեը զիքր իթմէքլէ իգթիֆա իտէրիպ, Ֆրանսանընն, օֆիչէալլարընընն էօլտիրիւլմէսի իչին թարդիլէ խսթէմիշ օրտուղունու պիլմէիպ, իհթիմալ տըր, բօլիթիգաճա միւլահազալարա մէպնի, թարդիյէ խսթէմիշ օրմասընն։ Օլ պապտէ սիւքիւթ իթմիշ օրմասընընն սէպէպի հէր նէ տախի օրմուշ օրտա, սահիպ ճիւնհալարընն ճէզասըզ գալմալարընտան, Գարատաղլըլար, քէնտի գուվվէթ վէ բօյիթիգաճա էհէմմիյէթլերի հադգընտա պէօյիւք պիր էֆքեարա զահիպ օրտուլար։

Պունուն իւզերինէ, գօնշուլարընը խըրխալամատան, պաղէն Արնավուտլուգա վէ պաղէն տախի Պօսնահա կէչերէք, օրթալըգը խարապ իթմէքէն վէ ատամ էօլտիրմէքտէն տուր օրմատըլար։

(Տեվ-դ)

ՄԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԵԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալթատտա բէնճէմմիհ բաղարընտա։
Ն · 29 Իպի խանընտա